

Doc. GA27/EC26/REP/06/tr

KEİPA GENEL KURULU YİRMİ YEDİNCİ OTURUMU
Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre İşleri Komisyonu Toplantısı

RAPOR *

“Karadeniz Bölgesi’nde Ekonomik Suçlara Karşı Mücadelede İşbirliği”

Raportör: Sayın Andrian-Sirojea Mihei, (Romanya)

* 7 Haziran 2006 tarihinde, Erivan’da Yirmi Yedinci Genel Kurul tarafından onaylanan Metin..

I. GİRİŞ

1. Karadeniz bölgesi, dünya ticaretinde ve sermaye akışındaki büyük büyümelerle kendini belli eden, ve piyasa ekonomilerinin küresel ekonomi sistemlerine, ticaretin ve yatırımın liberalleştirilmelerine ve teknolojik gelişmelere doğru artan entegrasyonu ile yönlendirilen hızlı ve önemli bir ekonomik değişim süreçlerinden geçmektedir.

2. Bu süreçler göz önüne alındığında, KEİ üyesi ülkeler ekonomi suçlarıyla mücadelede işbirliği önlemleri konusunda yeni meydan okumalarla karşılaşmaktadırlar. Bölgede büyümekte olan ekonomik hareketlere, doğal olarak, bilhassa organize suç hareketlerinin artışı neden olmaktadır.

3. 2003 yılında Kişinev'de yapılmış olan Genel Kurul, "İyi Yönetimi Güçlendirme Konusunda KEİPA Üyesi Ülkeler Arasında İşbirliği" ne dair Rapor'u ve 69/2003 sayılı Tavsiye Kararı'nı kabul etmiştir. Bu belgede Asamble parlamenterlere ve hükümetlere, vatandaşların kamu kurumlarının çalışmalarına olan güvenlerini artırıcı bir unsur olarak yönetimin şeffaflığını ve yasal süreç üzerinde parlamenter gözetimi sağlamaları, ve bürokratik kaynakları aradan çıkarmaları, devlet ve toplum içinde objektiflik ilkesini muhafaza etmeleri ve devletin icra ve yasama organlarında sorumluluğun, dürüstlüğün ve güvenilirliğin hakim olmasının sağlanmasına çaba göstermeleri tavsiyesinde bulunmaktadır.

4. Asamble, Erivan'da gerçekleştirilen 16ncı Genel Kurulu'nda yolsuzluklar sorununu ele almış "Yolsuzluklarla Mücadele için Yasal Çerçeve" hakkındaki Rapor'u ve 46/2000 sayılı Tavsiye Kararı'nı kabul etmiştir. Asamble bu Tavsiye Kararı'nda, yolsuzluklar sorununu önemli bir konu olarak görmekle, insanların ekonomik refahlarının iyileştirilmesi, ülkelerin genel kalkınmalarının teşvik edilmesi, demokrasinin güçlendirilmesi, ekonomik entegrasyonun derinleştirilmesi, yoksulluğun ve ayrımcılığın ortadan kaldırılması için atılacak her adıma destek verilmesini, yolsuzluklarla mücadelenin önemli bir ön koşulu olarak görerek ulusal parlamentolara ve hükümetlere çağrıda bulunmuştur.

5. KEİPA, üye ülkelere, organize suçla mücadele için kompleks ve etkili çalışan yasal çerçevelerini oluşturmaları açısından mevcut yasalarını değiştirme çalışmalarına hız vermeleri çağrısında bulunan "Organize Suçla Mücadelede KEİPA Üyesi Ülkeler Arasında İşbirliği" hakkındaki Rapor'u ve 15/96 sayılı Tavsiye Kararı'nı kabul etmiştir.

6. Görüldüğü gibi KEİPA'nın stratejisi, organize suçla mücadelede, özellikle de yolsuzluk sorunu için yasal çerçevenin iyileştirilmesidir. Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre İşleri Komisyonu'nun 21-22 Eylül 2005 tarihlerinde Kişinev'de yapılmış olan Yirmi Beşinci Toplantısı, böyle bir olayın, bölgede farklı ve yeni biçimleriyle ekonomi suçu olarak ortaya çıkışının artan riskini dikkate alarak, yeni işbirliği ilkelerini görüşmek amacıyla bu konuyu dikkate almaya karar vermiştir.

7. Rapor için Ermenistan, Gürcistan, Moldova, Romanya, Türkiye, Ukrayna ve Yunanistan delegasyonlarından ulusal katkılar tahsil edilmiştir. Rapor KEİ, Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği ve ilgili faaliyetlerde yer alan kuruluşların (Uluslararası Şeffaflık Örgütü, Egmont Grubu, vb) belgelerine ve malzemelerine dayandırılmıştır.

II. GENEL BAKIŞ

8. Günümüzde her yerde görülen ekonomi suçları fenomeni, ekonomik ve sosyal istikrar karşısında ciddi bir tehlike olarak durmaktadır. Bu durum ileri derecede organize olmuştur ve her zamankinden daha çok uluslararası bir hale gelmiştir. Ekonomik gelişmeyi, ulusal ve uluslararası zeminlerde birçok faktörler biçimlendirmektedir. Bunlardan birisi, organize kriminal ağ sistemlerinin birleştirilmesini kolaylaştıran son yılların evrimsel teknolojik gelişmesidir.

9. Modern kriminal organizasyonlar, insan gücü ve sermaye kaynaklarını kullanmalarına, bilgiye ayrıcalıklı ulaşma hakkına, siyasi ve ekonomik karar-alma çevrelerine sızma, ve faaliyetleri sonucu olarak elde ettiklerini aklama ve yasanın açıklarından faydalanmalarına olanak veren önemli miktarlardaki mali güçlere sahip olmuşlardır.

10. Kriminal ekonomi, aynen herhangi diğer legal bir iş çevresinde olduğu gibi çok büyük illegal sermayeler ve güçler oluşturma gücüne sahip, örgütlü bir harekettir. Ekonomik suç çevreleri faaliyetlerini çeşitlendirmekte ve uyuşturucu ve silah kaçakçılığı, mal kaçakçılığı ve insan ticareti, nüfuz satın alma, hileli ticaret işlemleri, bilgisayar suçları, sahtecilik ve kalpazanlık, hırsızlık, yolsuzluk ve “kara para” aklama da dahil her zamankinden daha da geniş bir faaliyetler yelpazesinde iş görmektedir. Ekonomik ve mali küreselleşmenin getirmiş olduğu serbest piyasa koşulları kriminal hareketlerin örtülü kalmasını belli bir miktarda kolaylaştırmıştır.

11. Ekonomi suçlarının en önemli yanı yolsuzluklar sorunudur. Yolsuzluk, ekonomik, kurumsal, sosyal, yasal ve siyasal doğasının karmaşıklığı ile çoklu-yapılı, büyük ölçekte bir fenomendir. Yasal tanımına göre yolsuzluk, resmi görevine ve diğer kişilerin haklarına uygun olmayan bazı avantajlar sağlamak amacıyla kasıtlı olarak yapılan eylemdir.

12. Yolsuzluk, kara para aklama - illegal yollardan edinilen paraların daha sonra yasal olarak kullanılmaları için kaynağının saklanması - ile yakından ilişkilidir. Dünya üzerindeki mali sistemlerin artan bir şekilde bağlantılı ve birbirlerine bağlı hale gelmeleri nedeniyle kara para aklama küresel bir ilgi konusu olmuştur. Kara para aklama faaliyetleri, ekonomik verileri çarpıtır ve ulusal hükümetlerin ekonomi politikalarını ve istikrarı yönetme çabalarını güçleştirir.

13. Dünyadaki son küresel değişimler, terör ile ve onun finansman kaynakları ve kara para aklama ile olan ilişkileri ile mücadele etme gereğini göstermiştir. Terör örgütlerinin mali sistemi illegal faaliyetleri için kullandıkları iyi bilinen bir gerçektir. Bunun sonucunda, kara para aklamayı önleme ve caydırmaya yönelik önlemler bu günlerde terörün para kaynaklarına uzatılmıştır.

14. Ekonomik suçların en önemli tezahürlerinden biri, yasa dışı ticaret ve yabancı dövizlerin dolaşımına neden olan ‘hassas bölgeler’ olarak adlandırılan bölgelerin bulunmasıdır.

15. Uluslararası toplum, ekonomi suçlarıyla mücadelede bir temel enstrümanlar dizesi tespit etmiştir. Bu konuya yönelik ilk dört konvansiyon BM tarafından kabul edilmiştir: Uyuşturucu ve Psikotropik Maddelerin Kaçakçılığına Karşı Konvansiyon, Sınırşan Örgütlü Suçlara Karşı Konvansiyon, Yolsuzluğa Karşı Konvansiyon ve Terörün Mali Kaynaklarının Yok Edilmesi Konvansiyonu.

16. Bu konudaki temel enstrüman, 1989 yılında Paris’te tertiplenen ve G-7 Zirvesinde kurulmuş olan Kara Para Aklama Mali Eylem Görev Grubu’dur (**Financial Action Task Force on Money Laundering - FATF**). G-7 devletlerinin veya hükümetlerinin başkanları ve Avrupa Komisyonu Başkanı, bankacılık sisteminin ve mali kurumların karşısındaki tehdidi göz önüne alarak, G-7 üyesi ülkelerin, Avrupa Komisyonu’nun ve diğer sekiz ülkenin Görev Gruplarını toplantıya çağırıştır.

17. Bu Görev Grubu’na, daha önceden ulusal veya uluslararası düzeyde ele alınmış olan kara para aklama tekniklerini ve trendlerini inceleme, eylemi gözden geçirme ve kara para aklama ile mücadelede hala alınmasına gereksinim olunan önlemleri yerleştirme sorumluluğu verilmiştir. Kara Para Aklama Mali Eylem Görev Grubu, 1990 yılında, kara para aklamaya mücadele için gereken kapsamlı bir eylem planını ortaya koyan ve kırk öneriden oluşan bir Rapor hazırlamıştır. Kara Para Aklama Mali Eylem Görev Grubu daha sonra, bu kırk öneriyi kara para aklama konusunda meydana çıkan değişiklikleri aksettirecek şekilde güncelleştirerek, dünya üzerindeki diğer ülkeleri kara para aklamaya karşı önlemler almaya özendirme amaçlamıştır. Terörün mali kaynaklarına karşı mücadelede standartlar geliştirilmesi konusu, 2001 yılında Kara Para Aklama Mali Eylem Görev Grubu’nun görevleri arasına dahil edilmiştir. Bu kırk önerinin, Uluslararası Para Fonu ve Dünya Bankası da olmak üzere birçok uluslararası kurumca tek bir uluslararası standart olarak kabul edilmiş ve tanınmış olduğuna dikkat edilmelidir.

18. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü’nün (OECD) 1999 Şubat ayında yürürlüğe giren Uluslararası Ticari İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Rüşvet Verilmesinin Önlenmesi’ne dair Konvansiyonu, özellikle uluslararası düzeyde eşit ticaret koşulları sağlamaya çalışmaktadır. Rüşvet verenler ve onların suç ortakları üzerinde yaptırım uygulayarak yolsuzluklar için ödeme olaylarını azaltmayı hedeflemektedir. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü şimdi bu konvansiyonun kapsamını özel sektörü de kapsayacak şekilde genişletmeye çalışmaktadır.

19. Geçmiş yıllarda çoğu ülkeler, ekonomik suçlar konusuyla mücadele etmek için özel devlet birimleri kurmak üzerine odaklanmışlardır. Bu birimler yaygın olarak “mali istihbarat birimleri” (financial intelligence units - FIU) olarak anılmaktadırlar. Bir mali istihbarat birimi genellikle, mali enformasyon toplayan, bunları bir şekilde değerlendiren ve daha sonra yetkili devlet dairesine veren merkezi bir bürodur. Mali istihbarat birimleri kara para aklama karşıtı faaliyetlere özel önem verirler ve hızlı bilgi değişimi (mali kurumlar ile yasaları uygulayan yetkili daireler ve yargı daireleri arasında) yapabilirler.

20. Bu bağlamda bazı mali istihbarat birimleri, **Egmont Grubu** (kuruluşu 1995) olarak bilinen gayri resmi bir organizasyon içinde birlikte çalışmaya başlamışlardır. Egmont Grubu’nun amacı ilgili ulusal kara para aklama karşıtı programlara sağlanan desteği daha ileri götürmek için mali istihbarat birimleriyle birlikte bir forum oluşturmaktır. Bu desteğe, mali istihbarat bilgilerinin paylaşımının genişletilmesi ve sistematize edilmesi, buna benzer birimlerin elemanlarının uzmanlıklarının ve yeteneklerinin iyileştirilmesi ve yeni teknolojileri uygulamaya koymakla mali istihbarat birimleri arasında iletişimin gelişmesine yardımcı olunması konuları dahil edilmiştir.

21. Egmont Grubu, mali istihbarat biriminin tanımlanmasını 2004 Haziran ayında aşağıdaki şekliyle kabul etmiştir;

- Aşağıda yer alan konulardaki mali bilgileri toplamakla (ve izin verildiği ölçüde talep etmekle), analizini yapmakla ve bu bilgileri yetkili makamlara vermekle görevli merkezi bir ajans:

- (i) şüphe çeken suç eylemleriyle ve olası terör finans kaynaklarıyla ilgili bilgiler, veya
- (ii) kara para aklama ve terör finansmanı ile mücadele etmek için ulusal yasalarla veya yönetmeliklerle talep edilen bilgiler.

22. Egmont Grubu tarafından, istihbarat bilgilerinin paylaşımını geliştirmek ve istihbarat bilgileri paylaşımının mali istihbarat birimleri arasında en iyi bir şekilde uygulanması açısından yol gösterici bilgiler sağlamak amaçlı iki belge - *İstihbarat Bilgileri Paylaşımının Prensipleri ve İstihbarat Bilgileri Paylaşımının En İyi Uygulamaları* - kabul edilmiştir.

III. EKONOMİK SUÇLARA KARŞI MÜCADELEDE AVRUPA ÇERÇEVESİ

23. Avrupa Birliği bu konuda aşağıdaki belgeleri kabul etmiştir:

Mali Çıkarların Korunması Hakkında Konvansiyon (1995), ve Konvansiyona Ek Protokoller (1996 ve 1997); Avrupa toplumunun resmi yetkililerini veya Avrupa Birliğine üye devletlerin resmi yetkililerini ilgilendiren **Yolsuzluklara Karşı Mücadele Konvansiyonu** (1997); **Kara Para Aklama ve Teröristlerin Finansmanı için Finansal Sistemin Kullanılmasını önleme Direktifi** (2005). AB bağlamında, rüşveti kapsayan ve üzerinde çalışmaların sürmekte olduğu kriminal yasaları uluslar üstü boyutta ve bir *külliyat* formunda uyumlu hale getirme girişimleri de bulunmaktadır.

24. 1994 yılında Maastricht Anlaşması koşullarında kurulan **Europol**, organize suça yönelik bir başka Avrupa Birliği müdahalesidir. Ekonomik suçların tüm çeşitleriyle mücadele ederken, AB bünyesindeki polis ve diğer araştırma birimlerinin Europol koordinasyon yoluyla desteklenmesine, istihbarat bilgilerinin paylaşımına ve analizine odaklanılmıştır. Europol ayrıca para ve ödeme araçları sahteciliğine karşı mücadeleye de katılmaktadır. Aynı zamanda Europol, farklı ekonomi suçu türlerinin bir arada yer aldığı ve bazı AB ülkelerini de ilgilendiren geniş çaplı operasyonların yapılmasında özellikle etkili olmuştur.

25. Avrupa Konseyi çerçevesinde **Yolsuzluk Hakkında Ceza Kanunu Konvansiyonu** ve **Yolsuzluk Hakkında Medeni Kanun Konvansiyonu** 1999 yılında imzaya açılmış ve sırasıyla 2002 ve 2003 yıllarında yürürlüğe girmiştir. Avrupa Konseyi'nin bir diğer önemli belgesi de - **Suçtan Kaynaklanan Gelirlerin Aklanması, Araştırılması ve Ele Geçirilmesi ve El Konulmasına ilişkin Konvansiyon** - kara para aklama araştırmalarında sınırlar ötesi işbirlikleri için önde gelen bir enstrüman olmuştur.

26. Avrupa Konseyi, 1999 Haziranında İstikrar Paketi'nin kabul edilmesinin ardından 1999 Aralık ayında başlatılan ve Güney-Doğu Avrupa'da yolsuzluk ve organize suçlara karşı mücadelede özel bir Program'ın - **PACO** - hazırlanması görevini üstlenmişti. PACO Programı'nın amacı Güney-Doğu Avrupa'da yolsuzluk ve organize suçlara karşı mücadele kapasitelerinin Avrupa standartlarına uygun olarak güçlendirilmesidir. Program bu şekilde, yolsuzluk, organize suç ve insan kaçakçılığına karşı girişim uygulamalarına İstikrar Paketi çerçevesinde katkı sağlamaktadır.

27. "**Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubu**" (GRECO) 1999 yılında Avrupa Konseyi himayesinde kurulmuştur. Tüzüğüne göre Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubu'nun amacı, üyelerinin bu alandaki taahhütlerine uymalarını izleyerek, ülkelerin yolsuzlukla mücadele

kapasitelerini geliştirmektedir. Bu yolla, yolsuzlukları daha iyi önlemek ve mücadele etmek için ulusal mekanizmaların hatalı ve yetersiz oldukları noktaların belirlenmesine ve gerekli yasal, kurumsal ve pratik reformların çabuklaştırılmasına katkıda bulunulacaktır. Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubu özellikle yolsuzlukla mücadelenin ana prensiplerine uyulmasından ve Yolsuzluğa Karşı Eylem Programı'na (Programme of Action against Corruption - PAC) uygun olarak kabul edilen uluslararası yasal enstrümanların uygulanmasını izlemekten sorumludur.

28. Avrupa Konseyi 1997 yılında, kara para aklanmasına karşı yasal olan ve yasal olmayan önlemler alanında, Kara Para Aklamaya Karşı Önlemlerin Değerlendirilmesi Uzmanlar Araştırma Komisyonu'nu - MONEYVAL - kurmuştur. Bu Komisyon, mali istihbarat birimleri tarzı bölgesel mekanizma kara para aklama önlemlerini ve mali istihbarat birimleri üyesi olmayan Avrupa Konseyi üyesi devletlerdeki terör olaylarının finanse edilmeleri karşıtı önlemleri gözden geçirir. Komisyon raporları, kara para aklama ile ve terörün finans kaynakları ile mücadelede yurt içi rejimlerin etkinliklerini iyileştirmenin yolları ve devletlerin bu alanlarda uluslararası düzeyde işbirliği yapma kapasiteleri hakkında oldukça ayrıntılı tavsiyeler sağlar.

29. Avrupa Komisyonu tarafından kabul edilen ve genişleyen Avrupa Birliği'nin yeni komşuları bakımından, KEİ üyesi ülkeleri de içerek, karşısına çıkan yeni meydan okumaları ve fırsatları tarif eden "Avrupa Komşuluk Politikası" Belgesi, ekonomik suçlara karşı mücadele için önemli bir araç olabilir.

IV. EKONOMİK SUÇLARI ÖNLEME VE BU SUÇLARLA MÜCADELE KONULARINDA KEİ ÇALIşMALARI

30. KEİ Ekonomi Gündemi, organize suç sorununun, özellikle yolsuzluk biçiminde olanının çözümünün, uluslararası işbirliği ve yabancı özel yatırımlar için cazip ekonomi ortamının oluşturulmasında önemli olduğunu belirtmektedir. Bu çözüm, iyi yönetimi, eşit koşullarda ticareti ve sosyal yapıyı olumlu etkiler.

31. Üye ülkeler, yolsuzlukla mücadele sorununu hayati derecede acil olarak ve kendi ekonomileriyle ilgili olarak kabul ettiklerinden, alınması gereken uygulanabilir önlemler konusunda aralarında yakın ve sıkı bir şekilde danışmalar yapma kararı almışlardır. Bu bakımdan, üye ülkeler düzenli olarak uzmanlar düzeyinde toplantılar yapacaklardır.

32. KEİ amaçlarının teşvik edilmesi, bölgede organize suç, uyuşturuç, silah ve radyoaktif malzemeler, kaçakçılık, yolsuzluk ve motorlu araç kaçakçılığı ve insan ticareti gibi diğer yasadışı faaliyetler yoluyla elde edilen paranın aklanması ile mücadelede ortak çabaların yoğunlaştırılmasını gerektirmektedir. KEİ ülkelerinin yetkili makamları arasında daha yakın bir işbirliğini geliştirmek, bu amaca ulaşmanın ana yollarından biridir. KEİ ülkelerinin, kara para aklama konusunda **Mali Eylem Görev Grubu'nun Kırk Önerisini (FATF)** uygulamaya koymayı ve Para Aklama hakkındaki Avrupa Konseyi Konvansiyonu'na, Uluslararası Ticari İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Rüşvet Verilmesinin Önlenmesi hakkındaki OECD Konvansiyonuna ve diğer uluslararası geçerliğe sahip enstrümanlara uymayı göz önüne almaları gerekmektedir.

33. KEİ Ekonomik Gündemi bu sorunla ilgili olarak, KEİ üyesi ülkelerin eylemlerini üç seviyede belirlemektedir:

- **Ulusal yolsuzluklar karşıtı programlar:** Halen mevcut olan programların üzerinde devam etmek, ve bu programları zaman içinde tam geliştirmek için gereken şekilde yeni yasal düzenlemeleri, kurumları ve yolsuzluklarla mücadele için gerekli uygulamaları yapmak, ve onu besleyen algılamaları ve anlayışları değiştirmek. Hükümet çalışmalarında, idari yönetim yasalarında, sıkı kamu ihale usullerinde, yönetmeliklerde, devlet hizmetlerinin ve hak edişlerin iyileştirilmesinde artırılmış açıklık ve şeffaflık, aktif olarak uygulamaya konulması gerekli olan birçok önlemden sadece bir kaçıdır.
- **Ahlaki altyapı:** Politik taahhütler de dahil olmak üzere ulusal kamu hizmetlerinde daha açık bir ahlaki altyapının başlatılması, davranış standartları için daha güçlü yasal bir zemin, daha iyi güvenilirlik, uygulanabilir davranış kuralları ve ortamı ve gelişim araçları, kurumlar ve toplumda böyle bir alt yapıyı destekleyecek kamu ilgisi.
- **Uluslararası eylem:** Bu alanda uluslararası eylemlere katılmak, örneğin Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün tavsiyelerini ve yardımını almak.

34. KEİ'nin faaliyetleri, KEİ üyesi ülkeler bünyesinde kapasite yaratma sürecinin etkinliğini artırması gereken ekonomik kalkınma, hukukun üstünlüğü, "soft" güvenliğin uygulamaya konması, güven-yaratıcı önlemlerle birlikte, ulaşım ve enerji alanlarında yeni teknolojilerin ve projelerin uygulanması, bölgesel turizm altyapılarının gelişiminin ve iyi yönetim dinamiklerinin perspektifine önem verecek ileriye doğru atılmış güçlü adımlardır.

35. Karadeniz bölgesinde güvenliği, istikrarı ve refahı yaygınlaştırmak, güçlü bir politik kararlılığı ve ortak kararlı hareket etmeyi gerektiren bir meydan okumadır. KEİ başlangıcından beri bölgeyi bir barış, istikrar ve güvenlik bölgesine dönüştürme amacını gütmektedir. KEİ, her zaman, organize suçun her türünün karşısında sağlam bir duruş sergilemiştir. Organize suç, insanların, uyuşturucunun, küçük ve hafif ateşli silahların kaçakçılığı, yasadışı göç ve para aklama bölgenin sürdürülebilir büyümesine engel olmaktadır.

36. Bugüne kadar KEİ içinde gelişmiş olan organize suçla ve terörle mücadelede işbirliğinin kapsamlı yasal çerçevesi, üye devletlerin yetkili makamları arasında organize suçla ve terörle mücadelede uygulanabilir işbirliğinin yaygınlaşması için bir zemin oluşturmaktadır:

- 2 Ekim 1998 tarihinde Yunanistan-Korfu'da yapılmış olan Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Hükümetleri arasındaki Suçla, Özellikle Organize Suçla Mücadelede İşbirliği Anlaşması.
- İrtibat Memurları Bürosu kurulmasına dair Anılan Anlaşmaya 16 Nisan 2002 tarihinde Kiev'de yapılmış olan Ek Protokol.
- Terörle Mücadeleye dair Anılan Anlaşmaya 16 Ekim 2005 tarihinde Atina'da yapılan ve 16 Ekim 2005 tarihinde yürürlüğe girmiş olan Ek Protokol.
- 25 Haziran 2004 tarihinde İstanbul'da Dışişleri Bakanları Konseyi Özel Toplantısı'na kabul edilmiş olan "KEİ'nin Güvenlik ve İstikrara Katkısı hakkındaki Bildiri".
- İnsan Ticareti ile Mücadele Hakkındaki İçişleri Bakanları Ortak Bildirisi, (Atina, 3 Aralık 2004).
- KEİ Üyesi Devletlerde Ekonomi Sahtekarlığını Önleme ve Mücadele için Yetkili Makamların Başkanlarının Ortak Bildirisi (Kışinev, 19 Eylül 2005).

37. **Suçla Mücadelede İşbirliğine dair KEİ Anlaşması**, terör hareketleri; organize suç; yasa dışı tarım, üretim, imalat ve uyuşturucu ve psikoaktif madde kaçakçılığı; silah, cephane, patlayıcı maddelerin, nükleer ve radyoaktif maddelerin, ve zehirli maddelerin kaçakçılığı; para aklama; insan kaçakçılığı; göçle, illegal sınır geçişleriyle ve illegal insan ticareti ile ilgili suç faaliyetleri; banknot, kredi kartı, belge, değerli kağıtlar ve diğer değerlilerin

sahteciliği ve kalpazanlığı; yolsuzluk; ekolojik suçlar, vb gibi geniş çeşitlilikteki suçların belirlenmesinde araştırılmasında, açıklanmasında, önlenmesinde ve engellenmesinde yasal olarak bağlayıcı bir enstrümandır.

38. **Terörle Mücadeleye Ek protokol**, oluşturulan temas kurma noktaları yoluyla bilgi değişimi için ulusal yetkili makamlar arasında işbirliği ve; terör hareketleri; terörist kuruluşlar, hükümranlığa ve bölgesel bütünlüğe yönelik terör girişimleri; ekonomik, teknolojik ve ekolojik tesislere karşı terör hareketleri ve tehditler; teröre destek sağlayan organizasyonlar ve kurumlar; silah, patlayıcı maddeler ve araçların, nükleer ve radyoaktif maddelerin, kimyasal ve biyolojik silahların yasadışı ticareti; **terör organizasyonlarına ve gruplarına mali, lojistik ve malzeme desteği sağladığından şüphelenilen kaynak ve kanallar** ile ilgili alanlarda yakın işbirliği sağlar.

39. **İçişleri Bakanlarının Yasadışı İnsan Ticareti ile Mücadeleye dair Ortak Bildirisi**, KEİ üyesi devletlerin yasadışı insan, özellikle kadınların ve çocukların ticaretine karşı işbirliği yapmaları için; suçluları tespit ederek adaletin önüne çıkarmaya; kurbanlara yardım etmeye ve korumaya; bilgilendirme kampanyaları yoluyla suçun bu çeşidinden doğan tehlikeler hakkında kamu bilinci oluşturmaya yönelik sağlam önlemler getirir. Bakanlar, sınır aşan yasadışı insan ticaretiyle mücadele amacıyla, düzenli uzmanlar toplantılarının organize edilmesi, temel olarak operasyon hizmetlerinde görev alan personel için ortak eğitim ve beceri geliştirme ve deneyim paylaşımı seminerleri, ve suçun her türüyle ortak olarak mücadele verebilmek amacıyla yasal belgelerin paylaşımı dahil olmak üzere işbirliğine dayalı bir zemin oluşturulması için özel önlemler alınmasını kararlaştırmışlardır.

40. Ekonomi Sahteciliklerini Önleme ve Mücadele için 19 Eylül 2005 tarihinde Kışinev'de gerçekleştirilen KEİ Üyesi Devletler Konferansı, ekonomi sahteciliklerini önleme ve mücadele için KEİ üyesi devletler tarafından yürütülen çalışmalarla ilgili noktalar üzerinde odaklanmıştır. Bu fırsatla **Ekonomi Sahteciliklerini Önleme ve Mücadelede KEİ Üyesi Devletlerin Yetkili Makamlarının Başkanlarının Ortak Bildirisi**, KEİ üyesi devletlerin yetkili makamları arasında bu yönde daha ileri uygulanabilir bir işbirliğinin temeli olarak kabul edilmiştir.

41. Ekonomi Sahteciliklerini Önleme ve Mücadelede KEİ Üyesi Devletlerin Yetkili Makamlarının Başkanlarının Ortak Bildirisi, Karadeniz bölgesinde ekonomi suçlarının önlenmesi ve bunlarla mücadele edilmesi için aşağıdaki ortak önlemlerin uygulanmasında daha ileri düzeydeki bir işbirliğinin temelini ileri sürmektedir:

- ekonomi sahteciliklerini önleme ve mücadele için uygulanan önlemlerin sonucu olarak deneyim paylaşımını başlatmak, gölge ekonomiyi azaltmak ve ticaret bütünlüğünü ve sivil toplumun rolünü artırmak için, KEİ ve ortak organizasyonları ve kurumları tarafından yürütülen bölgesel faaliyetlere aktif katılım;
- ulusal yasaların uluslararası standartlara uyumlu hale getirilmesi;
- her üye devletin ekonomik faaliyetlerinde vergi kaçığının azaltılması olanakları için entegrasyon standartlarının ve kontrol mekanizmalarının oluşturulması;
- uluslar üstü karakterdeki suç eylemlerini izlemek ve araştırmak, ekonomi sahteciliği ve sınırlar ötesi suç faaliyetleri için yasalardaki boşlukları gidermek, eşit şartlar altında rekabet ilkelerini desteklemek için ekonomik çerçeve yapısını geliştirmek üzere ortak eylemler yoluyla katkıda bulunmak;
- Karşılıklı çıkarlara dayalı, özellikle para aklama işlemleriyle ilişkili bilgilerin paylaşımı açısından ekonomik suçları önleme ve bunlarla mücadelede KEİ üyesi devletlerin yetkili makamları arasında ikili ve çok taraflı çalışmalarını artırmak ve terör örgütlerine parasal

yardım veya her türlü diğer malzeme desteği için kullanılan şüpheli kanal ve kaynakları izlemek;

f) KEİ İrtibat Memurları Ağı Sistemi'nin kurulmasıyla sağlanacak yetenekleri kullanmak ve kişisel bilgilerin korunmasına dair ulusal ve uluslararası yasalara uygun olarak bilgi paylaşımını artırmak.

42. **Suçla Mücadele hakkındaki KEİ Çalışma Grubu**, bir KEİ yan kuruluşu olarak, anlaşmaya dayalı işbirliğini uygulamak ve teşvik etmek için mümkün olan yolları araştırır ve suçla mücadele ortamında ortak işbirliği kurumlarının oluşturulması gereğine ilişkin tavsiyeler sunar. İrtibat Memurları Ağı Sistemi, KEİ Suçla Mücadele Çalışma Grubu'nun yetkisi altında faaliyet gösterir ve yılda en az bir kez olmak üzere toplanır. (Şu ana kadar beş ülke - Bulgaristan, Moldova, Romanya, Türkiye ve Ukrayna İrtibat Memuru adaylarını bildirmişlerdir).

V. EKONOMİK SUÇLARLA MÜCADELEDE KEİ ÜYESİ DEVLETLER

43. *Arnavutluk'ta* yolsuzluğu önleme ve mücadele, yolsuzluğa karşı çalışmaları yönetmesi için iki üst düzey organ oluşturan hükümetin yüksek öncelikli işleri arasında yer almaktadır: Yolsuzluğa Karşı Mücadele için Hükümet Komisyonu (GCFC) ve Yolsuzluklar Karşısı İzleme Grubu. Hükümetin şu andaki yolsuzluk karşıtı stratejisi, ilgili bölümlerin işbirliği ile ve uluslararası örgütler de dahil olarak düzenli biçimde güncellenmektedir. 2003 yılında özel alanlara odaklanılmıştır: yürütme, önleme, kamu bilinci ve eğitim, ve iyi yönetim ve yasama. "Yolsuzluğu Önleme ve Mücadele için Eylem Planı 2003-2004" Bakanlar Kurulu kararı ile kabul edilmiş ve bu plan birçok yerli uzmanın ve uluslararası gönüllü katılımların tavsiyelerini içermektedir. Bu Eylem Planı'nın ana konularından birisi kamu yönetimi reformudur.

44. *Ermenistan'da* ekonomik ilişkiler Ceza Yasalarıyla korunmaktadır. Yasanın "Mülkiyete karşı işlenen suçlar" ve "Ekonomi faaliyetlerine karşı işlenen suçlar" hakkındaki özel bölümleri, ekonomik ilişkilere yasal koruma sağlamak amacıyla değiştirilmiştir. Ceza Yasasına göre, ekonomi faaliyetlerine karşı olan suçlar ticaret, para ve kredi, mali ve ticaret çevreleriyle ilişkilidir. Hükümet "Yolsuzluğa karşı strateji ve uygulanması hakkındaki önlemler Programı"nı 2003 yılında kabul etmiştir. Bu Program, gölge ekonomide, vergi ve gümrük idarelerinde, yolsuzluğa karşı önlem çalışmalarını düzenleyen önlemler öneriyordu. Program kapsamında yolsuzluğa karşı mücadelenin, Yolsuzluk Karşısı Konseyce koordine edilmesi öngörülmüştür. Program ayrıca yasal çerçevede yapılacak reformlara ve bunların uluslararası yolsuzluk karşıtı standartlarla uyumlu hale getirilmelerine yönelik önlemler de önermekteydi. Yargının bağımsızlığını sağlayarak, yolsuzluk olaylarını yasaların uygulanması ve kamu yönetimi sistemleriyle baskı altında tutmak, politik yolsuzluk ve yolsuzluğa karşı mücadeleye sivil toplumun katılımı da bu Programda vurgulanmıştır.

45. *Azerbaycan'da* yolsuzluk karşıtı stratejinin yasal çerçevesi 1994'lerde şekillenmeye başlamıştır. Bu çerçeve yasalardan ve diğer yönetmeliklerden oluşur. "Suçla Mücadelenin Arttırılması ve Yasanın ve Düzenin Güçlendirilmesi" hakkında 1994 yılında çıkarılan kararname, rüşvet olaylarının açığa çıkartılmasına yönelik olarak ilgili makamlara özel yetkiler verir. Bunlardan başka organize suçla ve yolsuzlukla mücadele için İçişleri Bakanlığı bünyesinde de özel bir bölüm kurulmuştur. Yasal durumu ve kamu yönetimini güçlendirmek için "Yolsuzluğa Karşı Mücadelenin Güçlendirilmesi"ne dair bir Kararname Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı tarafından 2000 yılında imzalanmıştır. Bu Kararnamede,

yolsuzluğun kontrol altına alınabilmesi amacına yönelik bir dizi uygulanabilir önlem getirmek üzere yolsuzlukla mücadele için özel bir devlet programı ayrıntıları ile verilmektedir. Bunun yanında 2004 yılı başlarında “Yolsuzluğa Karşı Mücadele” hakkında, yolsuzluk suçlarının belirlenmesi ve yok edilmesi, yolsuzluğun olumsuz etkilerinin giderilmesi, sosyal adaletin, insan haklarının ve hürriyetlerinin sağlanması, ekonomik gelişme için uygun ortam yaratılması adına devlet kurumlarının yetkilerini ve güçlerini daha da güçlendirmek için hazırlanmış bir Yasa çıkartılmıştı.

46. *Bulgaristan*'da, hükümet kapsamlı bir Yolsuzlukla Mücadelede Ulusal Strateji'si kabul etmiştir. Bunun amaçları arasında kamu yönetiminin modernleştirilmesi, yasal sistem içinde yolsuzluk karşıtı önlemler getirilmesi, vergi ve maliye kontrol sisteminin iyileştirilmesi, kamu kurumları arasında ve uluslararası ilişkilerde yolsuzluk karşıtı işbirliğinin güçlendirilmesi bulunmaktadır. Ulusal Strateji uygulanmakta iken, bir program kuran ve Strateji'nin uygulanması için sorumlu organlar belirleyen bir Eylem Planı kabul edilmiştir. Yolsuzluğa karşı mücadele alanındaki çalışmaların koordinasyonu için, yolsuzlukla mücadele için alınan önlemler bilgisini analiz etme ve özetleme, ve bunların etkinliklerini iyileştirmek için öneriler getirmekle görevli bir Gözetme ve Koordine Komisyonu oluşturulmuştur.

47. *Gürcistan*'da 1997 yılında, yolsuzlukların önlenmesi ve yok edilmesine dair “Çıkarların Çakışması ve Kamu Hizmetlerinde Yolsuzluk Hakkındaki Yasa” kabul edilmiştir. 2005 yılında Yolsuzluk Karşıtı Stratejiler'e dair Ulusal Eylem Planı kabul edilmiştir. Eylem Planı şu konuları içermektedir: yolsuzluk karşıtı yasaların iyileştirilmesi, üst düzey görevlilerin izlenmesi için bir gözetim sisteminin geliştirilmesi, devlet mülkünün ve işletmelerinin özelleştirilmeleri çalışmalarına bu süreçte azami şeffaflığın sağlanmasına yoğunluk verilmesi, yasamada ve icrada reformlar yapılması, vergi idaresinde daha çok iyileştirme ve uluslararası örgütlerin deneyimlerinin uygulanması.

48. *Yunanistan*'da, yolsuzlukla mücadele özellikle kamu idarelerinde politik öncelikli konulardan birisidir. Bir yolsuzlukla mücadele planı veya genel bir strateji bulunmama beraber Yunan Hükümeti, kamu hizmetlerinde ahlak kurallarına ve hizmetin kalitesine etki yapan reformları ardı ardına yapmıştır. Bu durum, son yıllarda geçirilen bazı yasalarla ve bu yasaların uygulanmalarını izlemek üzere özel organların kurulmasında kendini göstermiştir. Bunlar, yargı ve kamu ihale sistemi de dahil olmak üzere yolsuzluğa karşı koymak için çıkartılmış bazı yasalar. Para aklama karşıtı yasa ve yasal kişilerin kayıtlarının tutulması için yeni bir merkezi sistem kurulmasına dair yasa gibi yeni yasalar çıkartılmaktadır.

49. *Moldova* yasaları ekonomi suç kavramını belirlemez, fakat Moldova Ceza Yasasında “Ekonomik Kusurlar” başlığı altında bir bölüm vardır. Bu bölüm para aklama, sahte para ve değerli kağıtların üretilmesi ve tedavüle konulması, vergi kaçırma, vb suçları belirtir. Moldova'da aşağıdaki ulusal düzeydeki faaliyetleri not etmek gerekir: 2001 yılında kabul edilmiş olan “Para Aklanmasını Önleme ve Mücadele ve Teröristlere Yataklık Yapılması” hakkındaki yasa; yeni çıkan ekonomi kusurlarıyla mücadelenin etkinliği artırmaya yönelik bazı katı önlemleri uygulamaları için yürütme organlarına yetki veren “Müşterilerin Korunması Çalışmalarına Yoğunluk Verilmesi”ne dair Moldova Cumhuriyeti Hükümet Kararı; 2004 yılında Parlamentoda kabul edilen yolsuzluğu önleme ve bunlarla mücadele için Ulusal Strateji ve Ulusal Strateji'yi yolsuzluğun önlenmesinde ve mücadelesinde uygulamak için Eylem Planı.

50. *Romanya*'da, ekonomi suçları endüstri, tarım, maden kaynakları, iletişim, bankacılık, sigortacılık, leasing, mali yatırım fonları, vb alanlarla ilişkili yasal olmayan davranışlar

tanımına girmektedir. Romanya yasaları, AB'nin mali çıkarlarının korunmasıyla ilgili yasadışı davranışları da suç olarak kabul etmektedir. Bu bakımdan hükümet AB'nin mali çıkarlarını korumak amacıyla Sahteciliğe Karşı Ulusal Savaşım Stratejisi'ni kabul etmiştir. Romanya'da ekonomik ve mali suçları önleme ve bunlara karşı koyma alanındaki yürütme, aşağıdaki ulusal stratejilerle desteklenmektedir: 2005-2007 Yolsuzluk Karşıtı Ulusal Strateji, 2004-2007 döneminde organize suça karşı koymak için Ulusal Strateji, 2005-2007 için Suç Önleme Ulusal Stratejisi, fikir eserleri alanında Ulusal Strateji (2003-2007), 2005-2007 dönemi için Romanya Polisinin Modernizasyonu Stratejisi. Romanya polisi düzeyinde "Yolsuzluk ve Sahtecilikle Mücadele ve Fikir Eserleri Hakkının Korunması için Sahteciliğe Karşı Sektörel Program" geliştirilmiştir.

51. *Rusya*'da, ekonomi suçlarına karşı mücadeledeki ulusal politika, mevcut ekonomi yasalarının liberalleştirilmesi ve devlet organlarının güçlerinin azaltılması, bölgesel ve federal düzeylerde ekonomik hareketlerin izlenmesi gibi ülkenin ekonomik durumunun dikkate alınmasıyla gerçekleştirilmektedir. Ulusal politika yolsuzluk, terör gruplarına mali yardım sağlanması, kopya ve sahte mallar üretiminin önlenmesi, bankacılık sektöründeki suçlar ve vergi kaçırma sorunları üzerine odaklanmaktadır. İstatistiki verilere göre, maliye ve kredi sistemleri içinde ve dış ekonomik bağlantılarda önemli miktarlardaki ekonomi dolandırıcılığı olayları ortaya çıkarılmıştır. Ekonomi suçlarıyla savaşım ile ilgilenen esas devlet organı İçişleri Bakanlığı bünyesindeki Ekonomi ve Vergi Suçları Federal Servisidir (FSETC). FSETC'in ve onun bölgesel birimlerinin temel amaçlarını, bütçe fonlarında zimmet olaylarını açığa çıkarma ve bunları önleme teşkil etmektedir. 2005 yılında Rusya Federasyonu İçişleri Bakanlığı sahte tıbbi malzeme dolaşımını önlemeye yönelik kompleks önlemleri uygulamaya koymuştur. İçişleri Bakanlığı bundan başka Rusya Federasyonu'nun Sayman Odası (Counter Chamber) ile yakın işbirliği içinde ekonomi suçları alanında kontrol ve caydırıcı önlemlerin gerçekleştirilmesi için ortak bir eylem planının ayrıntılı hazırlıklarına girişmiştir. Bu işbirliği için yasal zemin "Rusya Federasyonu Sayman Odası" ve "Rusya Federasyonu Sayman Odası ile Rusya Federasyonu İçişleri Bakanlığı arasında karşılıklı etkileşim zemini hakkında Anlaşma" hakkındaki Federal Yasa ile yönetilmektedir.

52. *Türkiye*'de ekonomi suçlarının ve yolsuzluğun önlenmesi ve kamu idaresinin geliştirilmesi için birçok çaba sarf edilmiştir. Bu konudaki kararlılık, çeşitli bağlamlarda ileri sürülmüştür; yıllık programlar, AB Ulusal Programı ve Türkiye Ekonomisini Güçlendirme Programı, kamu sektörüne şeffaflık ve etkinlik kazandırmadaki prensipleri, hedefleri ve öncelikleri vurgulamaktadır. Yolsuzlukla mücadele çerçevesinde yolsuzluğun önlenmesi ve kamu sektöründe şeffaflığın artırılması konusunda bir yıldan uzun bir zamandır sürdürülmüş olan bir çalışmanın sonucu olarak bir Plan ve Çalışma Rapor'u hazırlanmış ve "Kamu Sektöründe Artan Şeffaflık ve Artan İyi Yönetim Hakkında Eylem Planı" bir kararname biçiminde 2002 Ocak ayında Bakanlar Kurulunca kabul edilmiştir. Hükümet tarafından 2003 Ocak ayında bir Acil Eylem Planı açıklanmıştır. Hedefler, kamu idaresi reformu kapsamında ve Acil Eylem Planı'nda yolsuzlukla mücadele bağlamında belirlenmiştir. Türkiye Ulusal Programı ve Hükümetin Acil Eylem Planındaki hedeflerin gerçekleştirilmesi amacıyla bir Bakanlar Komitesi ve ilgili bürokratlardan oluşan bir Teknik Kurul oluşturulmuştur. Komisyon son dönemde, kamu yönetiminin yeniden yapılandırılması ve yerel yönetimlerin güçlendirilmesi, kamu yönetiminde bürokratik formalitelerin azaltılması, yolsuzluk fırsatlarının ortadan kaldırılması, kamuda mali disiplin ve şeffaflığın sağlanması konularına yoğunlaşmış bulunmaktadır. Türkiye yeni bir Ceza Yasası'nı ve yeni bir Ceza Usul Yasası'nı kabul etmekle, ekonomi suçlarıyla mücadele alanında önemli yasal aşamalar kaydetmiştir. Yeni Ceza Yasası rüşvet, yetki suiistimali, sahtecilik ve zimmet konularını içermektedir. Yasa ayrıca yolsuzluk durumunda yasal kişiler için sorumluluk kavramını da getirmektedir.

53. *Ukrayna* hükümetinin stratejisi şu talimatlardan oluşmaktadır: a) işlenen suçlar için sorumluluk mekanizmasını oluşturmak üzere devlet gücünün tüm dallarıyla ilgili yasalarda kontrol ve denge ilkesinin gerçekleştirilmesinin sağlanması; b) mahkeme öncesi soruşturma organlarının tek düze reformu kavramının uygulanması ve yargı organları çerçevesinde ekonomi suçlarına bakan birimlerin optimizasyonu; c) ekonomi suçlarıyla mücadelede kaynaklarını harekete geçirmek açısından yargı organlarına etkili finansman sağlama mekanizmalarının oluşturulması. Günümüzde *Ukrayna* şu konulardaki önlemlerini yürütmektedir: “esnek” yasanın kabul edilmesi, ekonomi suçlarıyla mücadele alanında koordineli çalışmaların ayrıntılarına girilmesi için uluslararası kurumlarla yoğun işbirliği; ekonomi suçlarının, sonuçlarının ve şartlarının, ekonomi suçlarına karşı durma metotlarının kayıtlarının tutulması hakkında bilgilendirici ve analitik çalışmayı kapsayan sürekli izleme çalışmalarının tutulması; yeni teknolojilerin yargı organlarıca uygulanması. *Ukrayna* Hükümeti için öncelikli konu, en karlı olduğu sektörlerde gölge ekonomiyi azaltmak ve yolsuzluklardan ve rüşvetten kaynaklanan bütçe kayıplarını önlemektir.

54. KEİ üyesi ülkelerin çoğunluğu tarafından mali istihbarat birimlerinin kurulmuş olması, ulusal politikaları bakımından memnuniyet vericidir. Bundan ayrı olarak bazı üye ülkelerde mali istihbarat birimleri bağımsız birimler olarak çalışmaktadır. KEİ üyesi ülkelerde aşağıdaki mali istihbarat birimleri kurulmuştur:

- 1) *Arnavutluk*'ta Para Aklama ile Mücadelede Koordinasyon Müdürlüğü (2001)
- 2) *Bulgaristan*'da, Mali İstihbarat Bürosu (1998)
- 3) *Gürcistan*'da Maliye İzleme Servisi (2003)
- 4) *Yunanistan*'da, İlgili Yasanın Madde 7'sinde Rekabet Kurulu (1995)
- 5) *Moldova*'da, Ekonomi Suçlarıyla ve Yolsuzlukla Mücadele Merkezi (2002)
- 6) *Romanya*'da, Para Aklamalarının Önlenmesi ve Kontrolü için Ulusal Büro (1999)
- 7) *Rusya*'da, Federasyon Mali İzleme Komitesi (2002)
- 8) *Sırbistan* ve *Karadağ*'da, Para Aklamalarının Önlenmesi için Federal Komisyon (Sırbistan, 2002) ve Para Aklamayı ve Teröre Mali Kaynak Sağlanmasını Önleme İdaresi (Karadağ, 2003)
- 9) *Türkiye*'de Mali Suçları Araştırma Kurulu (1997)
- 10) *Ukrayna*'da Mali İzleme için Devlet Dairesi (2002)

VI. SONUÇLAR

55. KEİ üyesi ülkelerdeki ulusal stratejilerin analizi, son on yıllarda, ekonomi suçlarıyla mücadele konusu bakımından birçok yönden uyumlu hale getirilmiş olduklarını göstermektedir. Yine de her üye ülkenin konu hakkında devletin resmi politikasına bağlı olarak bazı öncelikleri bulunmaktadır. Temel yasal kaynaklar olan anayasaların ve ceza yasalarının yanında, üye ülkelerin çoğunluğu yolsuzlukla mücadele, para aklamaya karşı önlemler, vergi suçları ve kaçakçılık konularına odaklanmışlar ve bazı özel yasaları kabul etmişlerdir. Bundan başka, birçok ülke de global meydan okumalara karşı koyabilmek için kendi yasalarında değişikliklere gitmişlerdir. Son gelişmeler, uluslararası yapılarla işbirliği yapmak üzere üye ülkelerin güçlü kararlılıklarını ortaya koymuştur.

56. Organize ekonomi suçları, ekonomik gelişmeyi ve uluslararası işbirliği ve dış yatırımlar için cazip ortamın oluşmasını engellemektedir. Karadeniz bölgesinde ekonomi suçları, özellikle de para aklama ve yolsuzluk gibi olaylar büyük miktarda artmıştır. Bu faktör bölge

istikrarını ve güvenliğini zayıflatmak suretiyle KEİ üyesi ülkelerin ekonomilerini tehdit etmektedir.

57. Diğer uluslararası örgütlerle işbirliği, ekonomi suçlarıyla mücadeleyle yönelik önlemlerin etkinliklerinin ve şeffaflıklarının iyileştirilmesi bakımından çok önemlidir. Egmont Grubu'nun, Avrupa Konseyi'nin (GRECO Grubu dahil) ve BM'in deneyimlerinin incelenmesi ve bu deneyimlerin daha yakın bir şekilde uygulanması gerekir. KEİ'nin ekonomik suçlar ile mücadele konusunda hayli büyük çalışmalar yapmış olmasına rağmen, üye ülkelerin ilgili makamları arasında bölgesel işbirliğini güçlendirmenin gerekliliği açıkça ortadadır. Bu işbirliği, bilgi ve deneyimin paylaşılması, uzmanlar için eğitimler tertiplenmesi, uluslar ötesi karakterdeki suçun izlenmesi ve araştırılması için müşterek çalışmalar, ekonomi sahtekarlıkları için yasalardaki açıkların giderilmesi şeklinde açıklanabilir.

58. KEİ tarafından somut ve önemli çalışmalar yapılmış olduğu gerçeğine rağmen, sivil toplum örgütleri arasında bu konudaki işbirliği hala zayıftır. Sivil toplum örgütlerinin ekonomi suçlarıyla mücadelede aktif rol almaları ve yolsuzluğun ulusal düzeyde özel olarak izlenmesi, çok önemli bir konudur.

59. Son yıllarda KEİ Bölgesi, Avrupa Birliği ile yakın komşu konumuna gelmiştir. Şu anda bir KEİ üyesi ülke (Yunanistan) AB üyesidir, Bulgaristan ve Romanya'nın 2007'de Birliğe katılmaları beklenmektedir. Türkiye yakın zamanda AB'ne tam üye olma görüşmelerine başlamış bulunmaktadır. Dolayısı ile, genişleyen Avrupa'nın sınırları bölgenin önemli bir bölümünü içine alacaktır. Mecazi olarak konuşmak gerekirse AB, KEİ'nin büyük bir ortağı haline gelecektir. Böylece KEİ'nin, genişleyen Avrupa ile tüm diğer KEİ üyesi ülkeler arasında ekonomi suçlarına karşı ortak faaliyetleri için gerek duyacakları bağlantıların sağlanmasında önemli bir rol oynaması gerekmektedir. İlave olarak, Avrupa Birliği'nin ekonomik suçlarla mücadeledeki stratejisi, gelecekteki çalışmaları bakımından KEİ için çok gerekli bir enstrümandır.

60. Derinleşen politik diyalog zemininde istikrarı, güvenliği ve bölgede ekonomik kalkınmayı sağlamaya yönelik ortak projelerin teşvik edilmesi ve güven atmosferinin oluşturulması, KEİ İç Tüzüğü'nün ve KEİ Ekonomi Gündemi'nin koşullarının etkin uygulanmasını daha da destekleyecektir.